

CÁC CHUẨN BỊ CẦN THIẾT CHO VIỆT NAM ĐỂ VẬN HÀNH THÍ ĐIỂM THỊ TRƯỜNG CÁC-BON VÀO 2025 VÀ VẬN HÀNH CHÍNH THỨC VÀO 2028

Đặng Hồng Hạnh – Đồng sáng lập & Giám đốc điều hành
Công ty Cổ phần Tư vấn Năng lượng và Môi trường (VNEEC)
Trưởng nhóm Tư vấn
Website: www.eec.vn

Các nội dung chính

1. Khái quát thị trường các-bon Việt Nam

2. Thí điểm ETS vào 2025 và vận hành chính thức vào 2028: Các hoạt động chính và vai trò các cơ quan quản lý liên quan

3. Nhận xét

1. Khái quát thị trường các-bon tại Việt Nam (1)

Khung pháp lý phát triển thị trường các-bon tại Việt Nam

Luật bảo vệ Môi trường (2020)

Đưa ra khung pháp lý cơ bản cho việc hình thành thị trường các-bon nội địa thông qua Điều 139

NĐ số 06/2022/NĐ-CP Quy định giảm nhẹ phát thải KNK và bảo vệ tầng ô-dôn (2022)

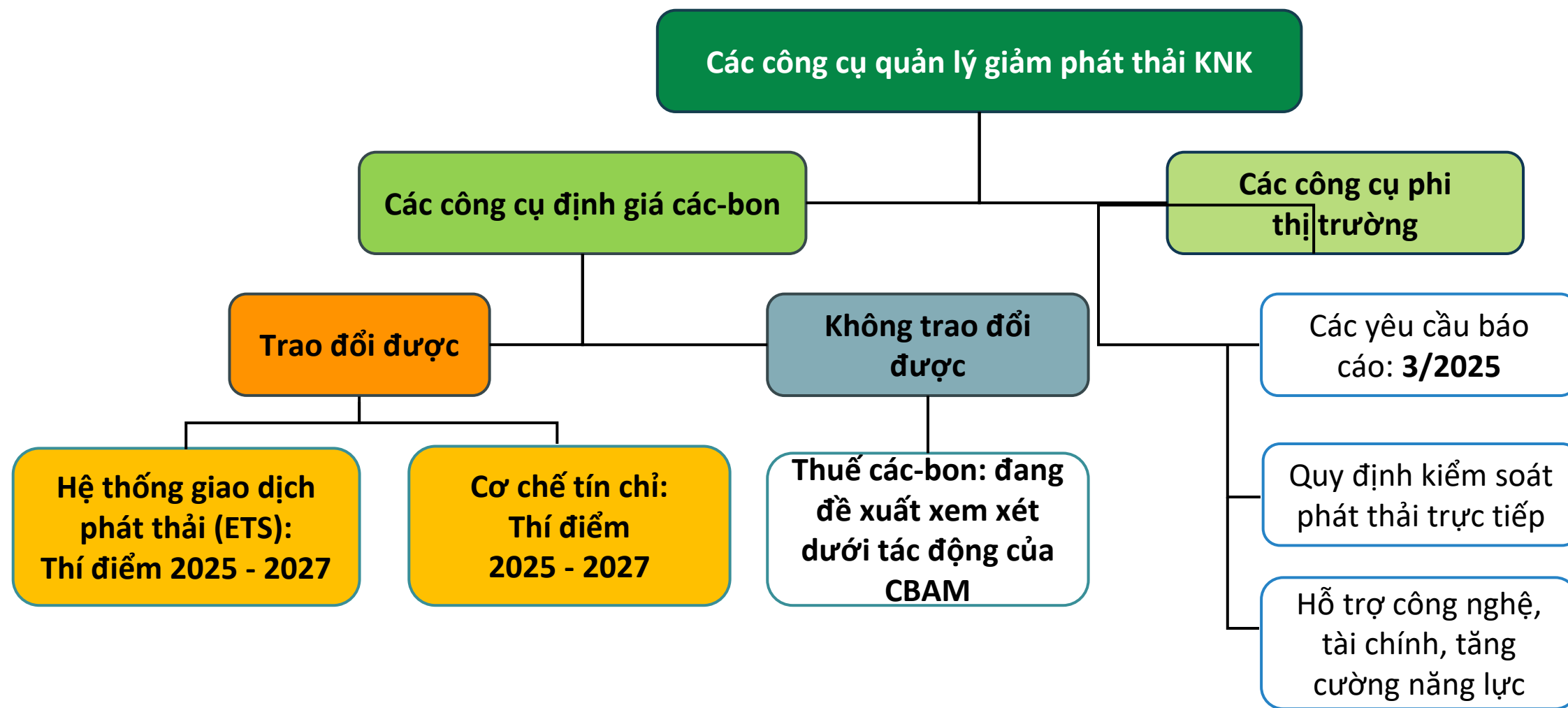
Quy định chi tiết Điều 91 “Giảm phát thải khí nhà kính (KNK), và Điều 139 “Hình thành và phát triển thị trường các bon” của Luật Bảo vệ môi trường 2020

Quyết định số 01/2022/QĐ-TTg Ban hành danh mục lĩnh vực, cơ sở phát thải KNK phải thực hiện kiểm kê KNK (2022)

Danh sách đối tượng tham gia vào thị trường các-bon theo Điều 5 khoản 1 của NĐ06

1. Khái quát thị trường các-bon Việt Nam (2)

Hệ thống các công cụ quản lý giảm phát thải KNK

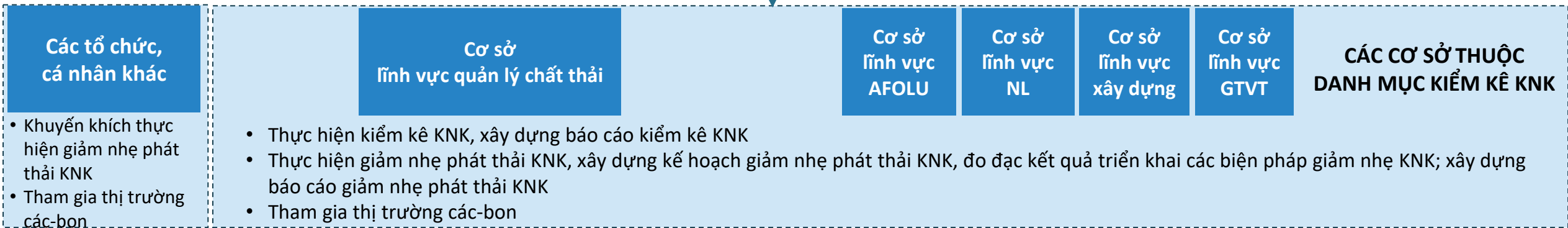
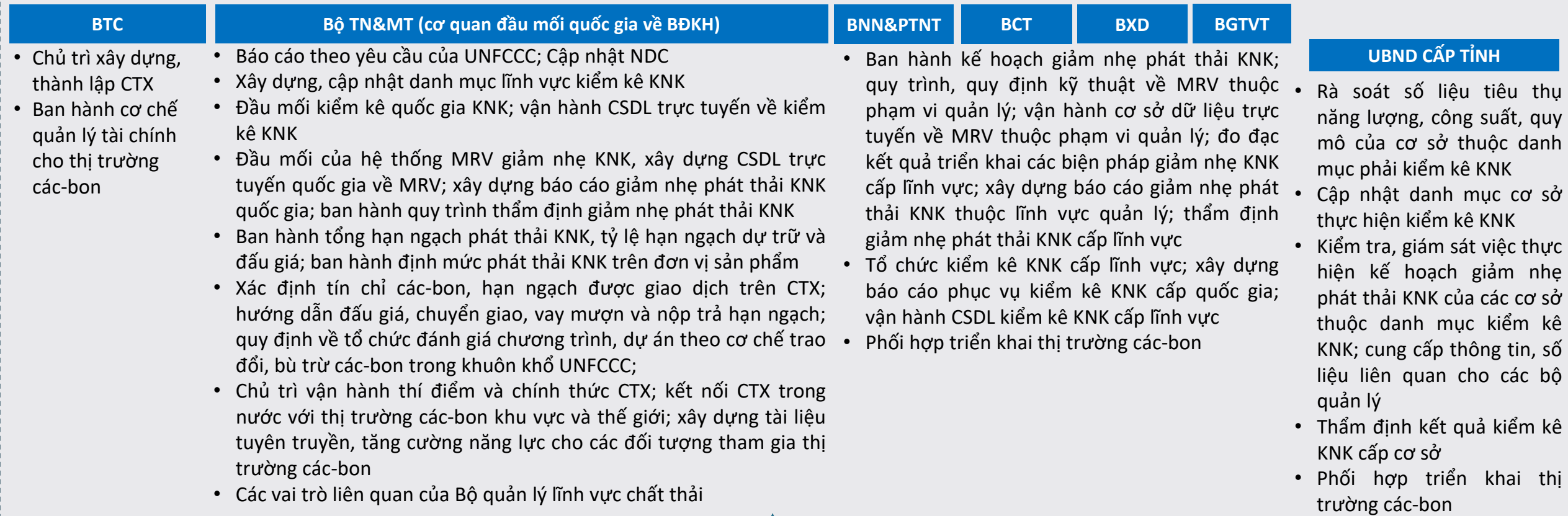
1. Khái quát thị trường các-bon Việt Nam (3)

Lộ trình phát triển thị trường các-bon tại Việt Nam

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	...
Giai đoạn chuẩn bị: <ul style="list-style-type: none"> - Xây dựng quy định quản lý tín chỉ các-bon, hoạt động trao đổi hạn ngạch phát thải khí nhà kính và tín chỉ các-bon; xây dựng quy chế vận hành sàn giao dịch tín chỉ các-bon; - Hướng dẫn MRV; - Thành lập sàn giao dịch tín chỉ các-bon; - Xây dựng hệ thống kiểm kê KNK quốc gia; - Triển khai thí điểm cơ chế trao đổi, bù trừ tín chỉ các bon trong các lĩnh vực tiềm năng và hướng dẫn thực hiện cơ chế trao đổi, bù trừ tín chỉ các-bon trong nước và quốc tế; - Xây dựng tài liệu tuyên truyền, thực hiện các hoạt động tăng cường năng lực cho các đối tượng tham gia thị trường các-bon. 										
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	...
				Giai đoạn thí điểm: <ul style="list-style-type: none"> - Thành lập và tổ chức vận hành thí điểm sàn giao dịch tín chỉ các-bon kể từ năm 2025 						
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	...
							Giai đoạn vận hành: <ul style="list-style-type: none"> - Tổ chức vận hành sàn giao dịch tín chỉ các-bon chính thức trong năm 2028. 			

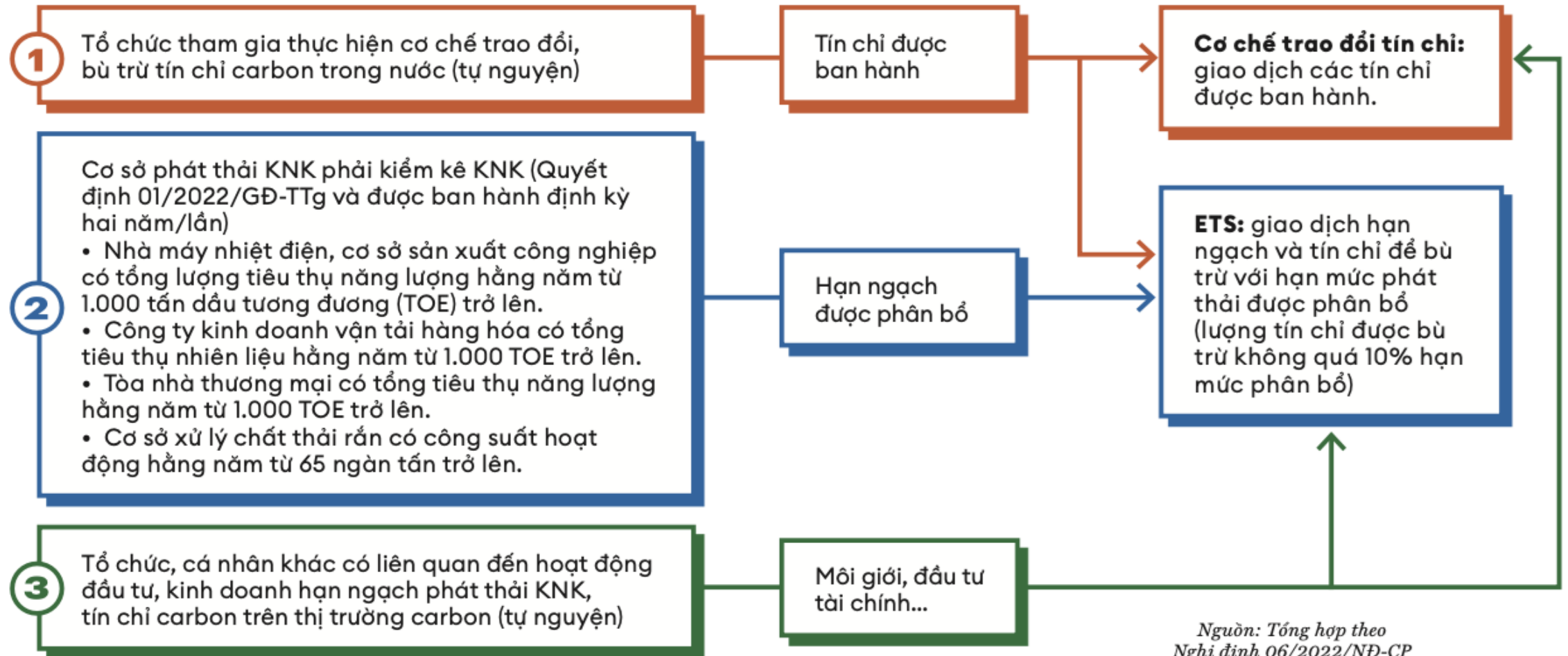
Nguồn: Nghị định 06/2022/NĐ-CP

CHÍNH PHỦ

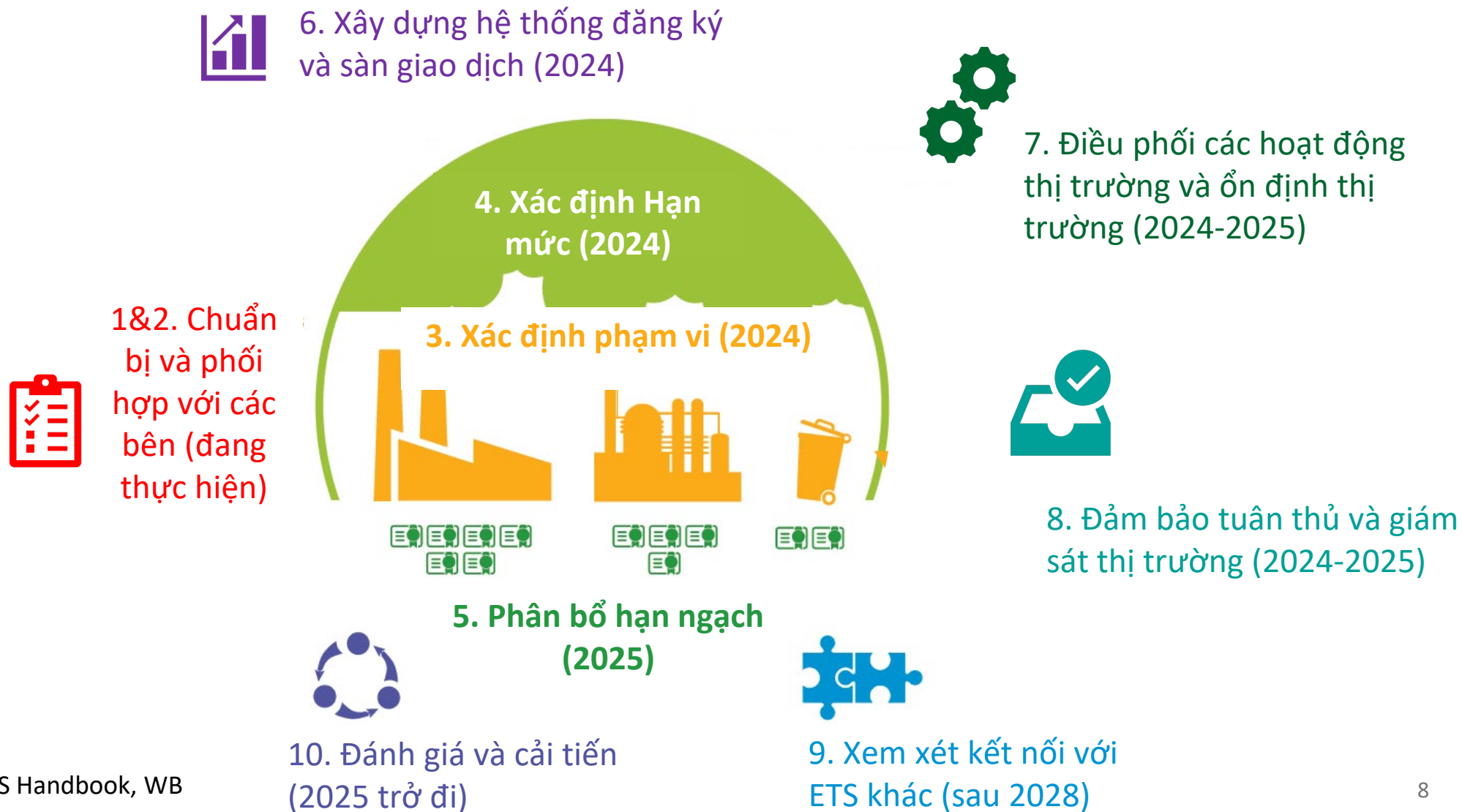
1. Khái quát thị trường các-bon Việt Nam (4)

Tương tác giữa ba nhóm đối tượng chính tham gia thị trường các-bon trong nước quy định tại Nghị định 06/2022/NĐ-CP.

2. Thí điểm ETS vào 2025 và vận hành chính thức vào 2028 (1)

ETS: các hợp phần chính

2. Thí điểm ETS vào 2025 và vận hành chính thức vào 2028 (2)

Các hoạt động đề xuất của Tư vấn:

2024: Lựa chọn phương án cho giai đoạn thí điểm và thiết kế ETS; Ban hành các VBPL cho giai đoạn thí điểm và thiết kế ETS đầy đủ

<p>Tăng cường năng lực, đào tạo, mô phỏng ETS cho các bên tham gia</p> <p>(Hỗ trợ kỹ thuật của ETP đang thực hiện đến hết 2024)</p>	<p>YẾU TỐ THIẾT KẾ CHÍNH</p>	<p>THIẾT LẬP HỆ THỐNG ĐĂNG KÝ VÀ GIAO DỊCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Xây dựng hệ thống đăng ký và cơ quan vận hành 	TN				
			<ul style="list-style-type: none"> • Thiết lập CTX và cơ quan vận hành sàn giao dịch 		TC			
			<ul style="list-style-type: none"> • Hệ thống trao đổi thông tin và kết nối giữa hệ thống đăng ký và sàn giao dịch 	TN	TC			
		<p>XÁC ĐỊNH PHẠM VI</p>	<p>Xác định phạm vi tác động của chính sách liên quan: Xác định nguồn phát thải, lĩnh vực phát thải và ngưỡng phát thải sẽ tham gia thí điểm:</p>			TN		
			<ul style="list-style-type: none"> • Quy định đầu mối chịu trách nhiệm tuân thủ của cơ sở 	TN				
			<ul style="list-style-type: none"> • Quy định các loại tín chỉ được phép bù trừ 	TN				
		<p>XÁC ĐỊNH HẠN MỨC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Xác định tổng hạn mức; thời hạn của hạn mức và kỳ tuân thủ 	TN				
			<ul style="list-style-type: none"> • Định danh và đơn vị của hạn ngạch và tín chỉ bù trừ 		TC			
			<ul style="list-style-type: none"> • Xây dựng cấu trúc CSDL chuẩn xác cho việc xác định hạn mức: Dữ liệu vĩ mô về phát thải và kinh tế; BAU; tiềm năng giảm phát thải của các lĩnh vực tham gia; Dữ liệu kiểm kê KNK các cấp 	TN		BN/U		
		<p>PHƯƠNG ÁN PHÂN BỐ HẠN NGẠCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Quyết định phương pháp phân bổ hạn ngạch 	TN				
	<ul style="list-style-type: none"> • Quy trình/thủ tục phân bổ hạn ngạch 							
	<ul style="list-style-type: none"> • Xây dựng CSDL kiểm kê KNK cơ sở của đơn vị phát thải 		TN		BN/U			
	<p>YẾU TỐ QUẢN TRỊ VÀ VẬN HÀNH</p>	<p>ĐIỀU PHỐI HOẠT ĐỘNG VÀ ỔN ĐỊNH THỊ TRƯỜNG</p>	<p>Lựa chọn phương án cho điều phối và ổn định thị trường để hoạt động hiệu quả:</p>					
			<ul style="list-style-type: none"> • Xác định các biện pháp can thiệp, điều phối thị trường và các tình huống sẽ can thiệp 	TN	TC			
			<ul style="list-style-type: none"> • Quy định về ký gửi, vay mượn và nộp trả hạn ngạch phát thải KNK và sử dụng tín chỉ các-bon để bù trừ 	TN				
<ul style="list-style-type: none"> • Phương thức cho các giao dịch của các bên tham gia thị trường 				TC				
<p>ĐẢM BẢO TUÂN THỦ VÀ GIÁM SÁT</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Các cách thức và quy trình trong trường hợp cần điều tiết/can thiệp thị trường 	TN	TC				
		<ul style="list-style-type: none"> • Quy định về quy trình MRV 	TN					
		<ul style="list-style-type: none"> • Quy trình quản lý/thẩm định các cơ quan thẩm định; Quy trình thẩm định của các cơ quan thẩm định, cơ quan giám sát hoạt động thị trường 	TN					
		<ul style="list-style-type: none"> • Xác định thời gian để thực hiện rà soát, đánh giá giai đoạn vận hành thí điểm, các bên tham gia đánh giá và quy trình thực hiện đánh giá 	TN	TC	BN/U			

TN

Bộ Tài nguyên và Môi trường

TC

Bộ Tài chính

BN/U

Các bộ, ngành chủ quản/UBND cấp tỉnh

2. Thí điểm ETS vào 2025 và vận hành chính thức vào 2028 (3)

Các hoạt động đề xuất của Tư vấn:

2025: Thực hiện hoạt động thí điểm/ Chuẩn bị các thiết kế cho ETS đầy đủ; Ban hành bổ sung các VBPL cho giai đoạn thí điểm và thiết kế ETS đầy đủ

Tăng cường năng lực, đào tạo, mô phỏng ETS cho các bên tham gia	YẾU TỐ THIẾT KẾ CHÍNH	THIẾT LẬP VÀ VẬN HÀNH HỆ THỐNG ĐĂNG KÝ VÀ SÀN GIAO DỊCH	<ul style="list-style-type: none"> Vận hành thí điểm hệ thống đăng ký Vận hành thí điểm sàn giao dịch Nghiên cứu và đề xuất phương án cho vận hành chính thức vào 2028 	TN	TC	
		QUY ĐỊNH PHẠM VI	<ul style="list-style-type: none"> Ban hành văn bản quy định cho hoạt động thí điểm theo các nội dung đã xác định trong năm 2024 	TN		
		QUY ĐỊNH HẠN MỨC	<ul style="list-style-type: none"> Nghiên cứu và đề xuất phương án cho vận hành chính thức vào 2028 Xây dựng CSDL đầy đủ cho việc xác định hạn mức, phần bổ hạn ngạch cho vận hành chính thức vào 2028 	TN	TC	
		PHƯƠNG ÁN PHÂN BỐ HẠN NGẠCH		TN		BN/U
		YẾU TỐ QUẢN TRỊ VÀ VẬN HÀNH	ĐIỀU PHỐI HOẠT ĐỘNG VÀ ỔN ĐỊNH THỊ TRƯỜNG	<ul style="list-style-type: none"> Thí điểm các theo các nội dung đã xác định trong năm 2024 	TN	TC
		ĐẢM BẢO TUÂN THỦ VÀ GIÁM SÁT	<ul style="list-style-type: none"> Thực hiện các hoạt động giám sát để bảo đảm tuân thủ thí điểm 	TN	TC	
		ĐÁNH GIÁ, ĐỀ XUẤT CẢI TIẾN	<ul style="list-style-type: none"> Báo cáo đánh giá và đề xuất cải tiến, điều chỉnh vào cuối năm 	TN	TC	BN/U

TN

Bộ Tài nguyên và Môi trường

TC

Bộ Tài chính

BN/U

Các bộ, ngành chủ quản/UBND cấp tỉnh

2. Thí điểm ETS vào 2025 và vận hành chính thức vào 2028 (4)

Các hoạt động đề xuất của Tư vấn:

- 2026-2027: Thực hiện hoạt động thí điểm/ Chuẩn bị các thiết kế cho ETS đầy đủ; Ban hành bổ sung các VBPL cho giai đoạn thí điểm và thiết kế ETS đầy đủ
- 2028: Vận hành ETS đầy đủ

		Từ 2026 - 2027	Năm 2028						
Tăng cường năng lực, đào tạo, mô phỏng ETS cho các bên tham gia									
YẾU TỐ THIẾT KẾ CHÍNH	THIẾT LẬP VÀ VẬN HÀNH HỆ THỐNG ĐĂNG KÝ VÀ GIAO DỊCH	<ul style="list-style-type: none"> • Vận hành thí điểm ETS 	TN	TC		<ul style="list-style-type: none"> • Vận hành chính thức ETS 	TN	TC	
	XÁC ĐỊNH PHẠM VI	<ul style="list-style-type: none"> • Báo cáo đánh giá và đề xuất cải tiến sau từng năm thí điểm 	TN	TC		<ul style="list-style-type: none"> • Báo cáo đánh giá và đề xuất cải tiến sau từng năm vận hành 	TN	TC	
	XÁC ĐỊNH HẠN MỨC	<ul style="list-style-type: none"> • Bổ sung/hoàn thiện CSDL đầy đủ và chuẩn xác cho việc xác định hạn mức và phân bổ hạn ngạch 	TN		BN/U	<ul style="list-style-type: none"> • Tiếp tục bổ sung/hoàn thiện CSDL đầy đủ và chuẩn xác cho việc xác định hạn mức và phân bổ hạn ngạch 	TN		BN/U
	PHƯƠNG ÁN PHÂN BỐ HẠN NGẠCH								
YẾU TỐ QUẢN TRỊ VÀ VẬN HÀNH	ĐIỀU PHỐI HOẠT ĐỘNG VÀ ỔN ĐỊNH THỊ TRƯỜNG	<ul style="list-style-type: none"> • Hoàn thiện và ban hành các VBPL và các quy định về thiết kế và phương thức quản lý vận hành cải tiến/điều chỉnh cho ETS chính thức 	TN	TC		<ul style="list-style-type: none"> • Hoàn thiện và ban hành các quy định cải tiến/điều chỉnh cho ETS chính thức 	TN	TC	
	ĐẢM BẢO TUÂN THỦ VÀ GIÁM SÁT					<ul style="list-style-type: none"> • Xem xét kết nối với ETS khác (sau Giai đoạn vận hành chính thức đầu tiên của ETS) 	TN	TC	
	ĐÁNH GIÁ ĐỀ XUẤT CẢI TIẾN	<ul style="list-style-type: none"> • Xây dựng và ban hành Kế hoạch Tổng thể cho ETS (5-10 năm) 	TN	TC		<ul style="list-style-type: none"> • Cập nhật và ban hành Kế hoạch Tổng thể cho ETS (5-10 năm) 	TN	TC	

TN

Bộ Tài nguyên và Môi trường

TC

Bộ Tài chính

BN/U

Các bộ, ngành chủ quản/UBND cấp tỉnh

3. Nhận xét

- **Thời gian từ nay đến thí điểm (2025) ngắn:**
 - Cần **quyết tâm chính trị** và sự **tham gia tích cực** của nhiều bên
 - **Làm song song** nhiều nhiệm vụ và chọn lựa **quy mô thí điểm phù hợp**
- **Rất nhiều yêu cầu kỹ thuật và quản trị mới:** cần nhiều nguồn lực và ban hành nhiều văn bản pháp quy, các hướng dẫn thực hiện **trong năm 2024**
- **Đối với ETS:**
 - Khó vận hành ETS khi chưa có đủ CSDL của doanh nghiệp phát thải lớn (**hạn báo cáo lần đầu 3/2025**)
 - Nên thí điểm ở **quy mô khả thi nhất** (Thái Lan bắt đầu với 7 DN, Indonesia 32 DN trong đó 75% là DN trong lĩnh vực điện năng)
- **Cần nhiều hỗ trợ quốc tế**, đặc biệt trong năm 2024
- **Thị trường các-bon biến động lớn:** cần **chính sách linh hoạt, điều chỉnh** liên tục.

XIN CẢM ƠN!

+84 886675609

eec@eec.vn

eec.vn